

ارزیابی ادیولوژیک شیرخواران و کودکان مبتلا به بیماری منژیت

Audiological Assessment In Neonates And Children Suffering From Meningitis

لیلا فرجی * - دکتر عبدالله موسوی ** - مهدی اکبری ** - دکتر امید خجسته ***

Leila Faraji * - Abdollah Moussavi ** - Mahdi Akbari** - Omid Khojasteh***

هدف: ارزیابی ادیولوژیک شیرخواران و کودکان مبتلا به بیماری منژیت در مرحله حاد و در هنگام بهبودی از بیماری منژیت، به کمک آزمون های ABR ، EOAE و آزمون های رفتاری شنوایی

مواد و روشها : تعداد نمونه های مورد مطالعه در این پژوهش شامل ۴۰ نوزاد و کودک در محدوده سنی بدو تولد تا ۱۲ سال بودند. تمامی بیماران فوق در ۷۲-۲۴ ساعت پس از تشخیص قطعی ابتلاء به بیماری منژیت، از نظر وضعیت شنوایی به کمک آزمون ABR (باهدف ریدابی آستانه شنوایی) مورد بررسی قرار می گرفتند که در ۲۴ ساعت قبل از ترخیص از بیمارستان نیز مجددآ آزمون تکرار می شد. همچنین در ۷-۱۴ روز پس از بهبودی و ترخیص بیماران از بیمارستان ، تمام ۴۰ بیمار مورد مطالعه تحت آزمون های رفتاری شنوایی و آزمونهای EOAE قرار گرفتند تا علاوه بر تایید نتایج آزمون ABR ، عملکرد حلزون شنوایی نیز مورد بررسی قرار گیرد.

نتایج: براساس نتایج آزمایش ABR در ابتدای مرحله حاد بیماری ، از ۴۰ بیمار مورد مطالعه ، ۴ بیمار (۱۰ درصد) مبتلا به کاهش شنوایی حسی - عصبی (SNHL) شدید تا عمیق دوطرفه و ۱ بیمار (۲/۵ درصد) مبتلا به SNHL شدید تا عمیق یکطرفه شده بودند. در ۳۵ بیمار دیگر (۸۷/۵ درصد) عملکرد شنوایی کاملاً هنجار ملاحظه شد. نتایج فوق در آزمایش ABR در مرحله دوم ، که در ۲۴ ساعت قبل از ترخیص بیماران از بیمارستان صورت می یابدیرفت و همچنین در آزمون های رفتاری شنوایی که در ۷-۱۴ روز پس از ترخیص از بیمارستان انجام می شد ، مجدداً ملاحظه شد (اصل کراس - چک). درخصوص آزمون EOAE در ۲۵ بیمار باشنوایی هنجار براساس آزمون ABR ، عملکرد حلزون شنوایی نیز هنجار بود. ۵ بیمار مبتلا به SNHL در ۳ بیمار عملکرد ناهنجار حلزون شنوایی و در ۲ بیمار عملکرد هنجار حلزون شنوایی ملاحظه شد.

بحث: آسیب شنوایی ناشی از ابتلاء به بیماری منژیت ، در صورت رخداد ، در مرحله حاد بیماری قابل نمایان بوده که در پژوهش حاضر ۱۲/۵ درصد از جمعیت مورد مطالعه را متأثر نموده است. همچنین می توان عنوان نمود که در بیماری منژیت علاوه بر احتمال آسیب به عصب شنوایی (و احتمالاً مسیر ساقه مغزی شنوایی) ، آسیب به حلزون شنوایی نیز (در حضور و یا عدم حضور آسیب به مراکز عصبی شنوایی) متحمل است.

واژگان کلیدی : کاهش شنوایی حسی - عصبی (SNHL) ، پاسخ های شنوایی ساقه مغز (ABR) ، گسیل های صوتی برانگیخته گوش (EOAE) ، آزمون های رفتاری شنوایی ، منژیت.

Objective : To assess neonates and children suffering from meningitis , during the critical and recovery periods , using ABR , EOAE and Behavioral Audiometry.

Method and Material: 40 neonates to 12-year-old children were assessed.

Using ABR test, the hearing of these cases was evaluated during the critical period-that is , 24-72 hours following the diagnosis. This test was repeated when patients recovered from meningitis-that is 24 hours before discharge (recovery period) Hearing function , again , was assessed 7-14 days following discharge through Immittance Audiometry, Behavioral Audiometry (PTA , SF and BOA). And EOAE (TEOAE and DPOAE) tests procedures.

Findings: During the critical period , ABR test revealed normal hearing in 35 patients (87.5%) and severe to profound sensorineural hearing loss (unilateral and bilateral) in 5 patients (12.5%-girl=4, boy=1). The same result were obtained in re-evaluation in the recovery period.

On the other hand , 7-14 days after of discharge , Immittance Audiometry and Behavioral Audiometry (including PTA , S.F and BOA tests), confirmed the mentioned results (cross - gcheck).

EOAE test (DPOAE and TEOAE) in 35 normal hearing patients (according to ABR test) , showed normal cochlear function. 2 out of 5 cases suffering from severe to profound sensorineural hearing loss revealed normal cochlear function. According to EOAE results , abnormal cochlear function was evident in 3 patients.

Conclusion: ABR , EOAE tests , and Behavioral Audiometry in children meningitis during the critical period and recovery period can be used to diagnose any degree of hearing loss with a high level accuracy. The results of persent study is confirmed by previous investigations.

* M.Sc. in Audiology

** IUMS Scientific Board Member

*** Paediatrics Resident , Mofid Paediatric Hospital

* کارشناس ارشد شنوایی شناسی www.SID.ir

** عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی ایران

*** دستیار تخصصی کودکان و نوزادان ، بیمارستان کودکان مفید تهران

مقدمه :

با توجه به احتمال درگیری سیستم حلزون شنواهی ، عصب شنواهی و یا هر دو (در اثر ابتلاء به بیماری منژیت) انجام آزمون هایی از قبیل EOAE و ABR در امر تشخیص افتراقی بسیار حائز اهمیت است.

به لحاظ اهمیت به سزای تشخیص سریع آسیب شنواهی در جهت پیشرفت مناسب و مطلوب ، در برنامه های توانبخشی شنواهی در نوزادان و کودکان مبتلا به SNHL ، در این مقاله ، نتایج یک پژوهش در خصوص وضعیت شنواهی پس از ابتلاء به بیماری منژیت ارائه می شود که به کمک آزمون های ABR (در ابتدای مرحله حاد بیماری و پس از بهبودی) ، EOAE و آزمون های رفتاری شنواهی (در ۷-۱۴ روز پس از بهبودی) انجام شده است.

مواد و روشها :

در این پژوهش ۴ شیرخوار و کودک مبتلا به بیماری منژیت و بستری در بیمارستانهای کودکان مفید تهران و در محدوده سنی بدو تولد تا ۱۲ سال جهت ارزیابی وضعیت شنواهی انتخاب شدند. تمام بیماران پس از معاینات بالینی انجام آزمایش کشیدن مایع مغزی - نخاعی (LP)^۱ و کشت مایع مغزی - نخاعی (CSF)^۲ (درجت تایید قطعی ابتلاء منژیت) تحت شرح حال گیری دقیق قرار می گرفتند. در روند شرح حال گیری بیماران ، در صورت مواجهه قبلی بیمار با عوامل خطرزا برای شنواهی و یا هر گونه سابقه آسیب شنواهی در گذشته ، نمونه ها از مطالعه خارج می شدند. در صورت عدم مواجهه با عوامل خطرزا برای شنواهی و یا هرگونه سابقه کاهش شنواهی در گذشته ، بیماران تحت انجام آزمایش ABR قرار می گرفتند. اولین ABR در ۷۲-۲۴ ساعت پس از تشخیص قطعی ابتلاء به منژیت صورت می پذیرفت. تنظیم دستگاه در این خصوص به صورت زیر بود:

نوع حرک : half click

دفعات تکرار : ۲۱/۱ بار در ثانیه

قطیبیت: انساطی^۳ (در مورد نوزادان از قطیبیت تراکمی^۴ استفاده می شد).

تعداد محرکات : ۱۵۰۰ تحریک

دریچه زمانی : ۱۵ میلی ثانیه

کم شنواهی و ناشنواهی از جمله رایج ترین و مهمترین پیامدهای ابتلاء به بیماری منژیت می باشد. عواقب و پی آمدهای ابتلاء به بیماری منژیت (شامل پیامدهای نورولوژیک و ادیولوژیک) ، در ۵۰ درصد از مبتلایان بروز پیدا می کنند(۱ و ۲). آسیب شنواهی حسی - عصبی در ۳۵-۵ درصد از شیرخواران و کودکان مبتلا به بیماری منژیت ملاحظه شده است (۳). عنوان شده است که در حدود ۲۰ درصد از موارد آسیب شنواهی حسی - عصبی شدید تا عمیق ، به دلایل اکتسابی ، به فرد عارض می شود که در حدود ۹۰ درصد آنها ، به دلیل ابتلاء به بیماری منژیت ، دچار آسیب شنواهی حسی - عصبی شده اند که عمدتاً در گروه شیرخواران و کودکان مبتلا به منژیت باکتریالی و منژیت قارچی متظاهر می شود (۲ و ۴).

کاهش شنواهی در اثر ابتلاء به بیماری منژیت از طریق چندین مکانیسم بروز می نماید که می توان موارد زیر را عنوان نمود (۲ و ۳ و ۵).

۱. انتشار عفونت از فضای ساب ارکنوئید به اکوداکت حلزونی که در صورت مقاومت ضعیف می تواند منجر به لاپرنتیت شود.
۲. لاپرنتیت سروز (علت آسیب شنواهی گذرا).
۳. آسیب مستقیم به الیاف عصب شنواهی (هشتمین عصب جمجمه ای) که به دلیل ایسکمی و تجمع کانون عفونی متظاهر می شود.
۴. آسیب مستقیم میکرووارگانیسم مهاجم به هسته ها و مسیرهای شنواهی ساقه مغزی

با توجه به اهمیت تشخیص سریع کاهش شنواهی ، کلیه کودکان مبتلا به بیماری منژیت باید قبل از ترخیص از بیمارستان (ترجیحاً) تحت ارزیابی های ادیولوژیک قرار گیرند و حتی برخی از متون عنوان می نمایند که ارزیابی وضعیت شنواهی نوزاد یا کودک مبتلا به بیماری منژیت باید تا ۶-۴ هفته پس از بهبودی نیز ادامه یابد (۶ و ۷).
به دلیل وضعیت نامناسب بیماران مبتلا به منژیت (سفتی گردن و ...) که منجر به همکاری ضعیف آنها در آزمون های رفتاری شنواهی می شود ، جهت بررسی وضعیت شنواهی در مرحله حاد بیماری، استفاده از آزمون های الکتروفیزیولوژیک (که نیاز به همکاری بیمار ندارد) توصیه شده است. (۳)

◆ مبدل : گوشی TDH-39 (و ارائه نویز سفید به گوش غیرآزمایشی)

سطح شدت برای شروع آزمون ۱۰۰ دسی بل Pe-SPL بود که در صورت عدم مشاهده پاسخ به ۱۱۰ و ۱۲۰ دسی بل Pe-SPL افزایش می‌یافتد. در صورت ظهور امواج در سطح شدت ۱۰۰ دسی بل Pe-SPL ، شدت محرك در فواصل ۲۰ دسی بل کاهش می‌یافتد. در صورت مشاهده پاسخ (موج V) در سطح شدت ۴۰ دسی بل (معادل با ۱۰ دسی بل nHL) شناوی بیماران هنجار تلقی می‌شود و در صورتی که آخرین سطح شدتی که موج V قابل رذیابی باشد ، بالاتر از ۴۰ دسی بل pe-SPL بود، شناوی بیماران ناهنجار تلقی می‌شود (بر حسب مورد کم شناوی خفیف ، ملایم و ...)

آزمایش ABR با همان تنظیم دستگاه و پروتکل کاری در ۲۴ ساعت قبل از ترخیص بیماران از بیمارستان نیز تکرار می‌شود. لازم به ذکر است که در هر دو مرحله ، از آرایش سه الکترودی استفاده می‌شود(الکترود غیر معکوس متصل به ناحیه Fz - الکترود معکوس متصل به ماستوئید گوش آزمایشی - الکترود زمین متصل به ماستوئید گوش غیر آزمایشی). در صورت نیاز به آرام بخشی بیمار از داروهای کلرال هیدرات به میزان ۵۰mg/kg (زیر نظر پزشک) استفاده می‌شود.

حدود ۷-۱۴ روز پس از ترخیص بیماران از بیمارستان ، کلیه شیرخواران و کودکان مورد مطالعه ، تحت آزمون های ایمیتанс ، رفتاری شناوی و TEOAE (شامل EOAE و DPOAE) قرار گرفتند. در بررسی های ایمیتанс صوتی ، نوع تیپانوگرام ها و وضعیت رفلکس های همان سویی و دیگر سویی (در گروه بیماران بالای ۶ ماه) مورد ارزیابی قرار می‌گرفت. در آزمون های رفتاری نیز از ادیومتری صوت خالص ، میدان صوتی و مشاهده رفتاری (بر حسب سن) استفاده می‌شود. در خصوص آزمون TEOAE از برنامه Quick-Screen click (محرك default) میکروثانیه و به صورت غیر خطی) استفاده می‌شود و معیار قبول پاسخ شامل وجود دامنه پاسخ مطابق با سن و قابلیت تکرارپذیری بالای ۶۵ درصد بود (این در حالی بود که معیارهای قبول پاسخ شامل ثبات پاسخ ها ، آستانه پس زدن و در حد قابل قبول و استاندارد باشد). در آزمون DPOAE نسبت F1 به F2 معادل ۱/۲۲ بوده و سطوح شدتی L1 و L2 ، ۷۰ دسی بل بود و در شرایط ۲F1-F2

دامنه مناسب پاسخ های اعوجاجی در فرکانس های (F2 ۱۰۰۱ ، ۱۲۵۷ ، ۱۵۸۷ ، ۲۰۰۲ ، ۲۰۱۵ ، ۳۱۷۴ ، ۴۰۰۴ ، ۵۰۴۲ و ۶۳۴۸ هرتز اندازه گیری می‌شود. در این خصوص نیز معیار قبول پاسخ شامل ظهور منحنی رزونانس کانال و دامنه های اعوجاجی مناسب با سن بود. در صورت نیاز به آرام بخشی بیمار از داروی فنوباربیتال به میزان ۱mg/kg (زیر نظر پزشک) استفاده می‌شود.

لازم به ذکر است برای انجام آزمون ABR از دستگاه Biomedical Phasis ، آزمون ایمیتанс صوتی از دستگاه Intracoustic مدل AZ-7 ، آزمونهای رفتاری شناوی از دستگاه Madsen مدل OB822 و آزمونهای TEOAE و DPOAE version 5 ILO88 از دستگاه Hortmann مدل استفاده می‌شود.

نتایج:

در این پژوهش ۲۷ پسر و ۱۳ دختر در محدوده سنی ۱ ماه تا ۱۲ سال (با میانگین سنی ۶۵/۵ سال) وجود داشت (نمودار ۱). بیماران از لحاظ سنی در سه گروه ۰-۴ ماه (۲ نفر n=۵-۲۳) ، ۵-۱۳ ماه (۱۱ نفر n=۱۳۲) و ۲۴-۲۷ ماه (۱۱ نفر n=۲۷) قرار داشتند. براساس نتایج آزمایش LP و تجزیه مایع مغزی - نخاعی و بررسی مقادیر RBC و WBC (در مایع مغزی - نخاعی) ، ۲۰ بیمار مبتلا به منژیت باکتریایی ، ۱۹ بیمار مبتلا به منژیت ویروسی و یک بیمار مبتلا به منژیت قارچی بودند. از ۲۱ بیمار مبتلا به منژیت چرکی (۱ بیمار مبتلا به منژیت قارچی و ۲۰ بیمار مبتلا به منژیت باکتریایی) ، میکروارگانیسم ایجاد کننده منژیت در محیط کشت در ۱۳ بیمار رشد کرد (جدول ۱).

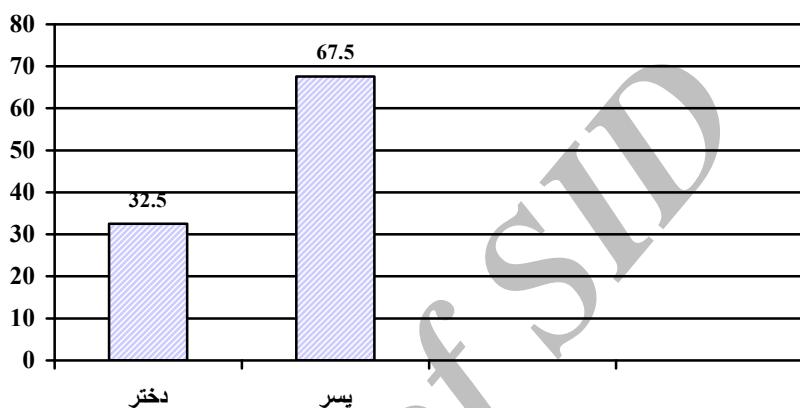
لازم به ذکر است که آزمون t اختلاف میانگین سطح قند و پروتئین مایع مغزی - نخاعی را در گروه با شناوی هنجار و گروه با شناوی ناهنجار معنی دار نشان داد (P Value= ۰/۰۲).

براساس نتایج آزمایش ABR در ابتدای مرحله حاد بیماری در گروه شیرخواران ۰-۴ ماه ، در یک بیمار شناوی هنجار و در یک بیمار دیگر SNHL شدید تا عمیق دو طرفه ملاحظه شد (یک نوزاد دختر). در گروه شیرخواران ۵-۲۳ ماه (براساس نتایج آزمون ABR) در ۳ بیمار SNHL شدید تا عمیق دو طرفه (۲ دختر و ۱ پسر) ، در یک بیمار (یک دختر) ، SNHL شدید تا عمیق یک طرفه ملاحظه شد و در ۷

SID.ir

نداد ($P\text{-Value} > 0.05$) در گروه بیماران مبتلا به SNHL شدید تا عمیق موج V در سطح شدت ۱۲۰ دسی بل Pe-SPL نیز قابل ردیابی نبود. در کلیه بیماران با شنوایی هنجار براساس نتایج آزمایش ABR، نهفته‌گی مطلق امواج و فواصل بین قله‌ای امواج در محدوده کاملاً هنجار و مطابق با سن قرار داشت.

بیمار دیگر آزمایش ABR نمایانگر شنوایی کاملاً هنجار بود. در گروه کودکان ۱۳۲-۲۴ ماه، آزمایش ABR در تمام ۲۷ بیمار مؤید شنوایی هنجار بود. در آزمایش ABR در مرحله بهبودی، (در ۲۴ ساعت قبل از ترجیح از بیمارستان) نتایج مرحله اول مجدداً ملاحظه شد و آزمون t بین نتایج آزمایش ABR در دو مرحله اختلاف معنی داری را نشان

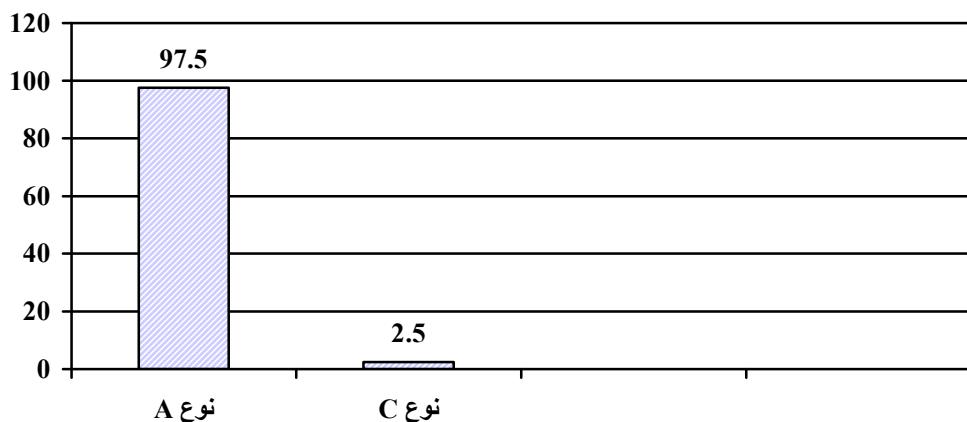
نمودار ۱ - درصد توزیع فراوانی جنسی در ۴۰ نفر از شیرخواران و کودکان بدو تولد تا ۱۲ ساله مبتلا به بیماری منژیت و مراجعته کننده به بیمارستان کودکان مغید تهران؛ سال ۱۳۸۰-۸۱

جدول ۱ - توزیع میکروارگانیسمهای ایجاد کننده بیماری منژیت در ۱۳ نفر از شیرخواران و کودکان ۱ ماه تا ۱۲ سال مبتلا به منژیت با کشت مثبت و بستری در بیمارستان کودکان مغید تهران، سال ۱۳۸۰-۸۱

نام میکروارگانیسم	هموفیلوس	پنوموکوک	استافیلوکوک	مننگوکوک	استرپتوکوک	توبرکلوزیس	کاندیدا آلبیکس	E-coli
تعداد (نفر)	۳	۲	۲	۲	۱	۱	۱	۱
وضعیت شنوایی	۱ مورد نا هنجار ۲ مورد هنجار	۱ مورد نا هنجار ۱ مورد هنجار	۱ مورد نا هنجار ۱ مورد هنجار	نا هنجار	نا هنجار	نا هنجار	نا هنجار	هنجار
جنسیت	۱ دختر ۲ پسر	۲ دختر	۱ دختر ۱ پسر	دختر	دختر	دختر	دختر	دختر

قرار گرفتند. در آزمون ایمیتانس صوتی در ۲/۵ درصد بیماران (۱ نفر) تمپانوگرام نوع C و در ۹۷/۵ درصد (۳۹ نفر) تمپانوگرام نوع A، ملاحظه شد (نمودار ۲).

در این پژوهش در ۷-۱۴ روز پس از ترجیح ایمیتانس از بیمارستان تمام ۴۰ بیمار مورد بررسی، تحت آزمایش‌های DPOAE و TEOAE ایمیتانس صوتی، رفتاری شنوایی و

نمودار ۲- درصد توزیع فراوانی نوع تمپانوگرامها در ۴۰ نفر از شیرخواران و کودکان بدو تولد تا ۱۲ سال مبتلا به بیماری منتظریت و مراجعه کننده به بیمارستان کودکان مفید تهران؛ سال ۸۱-۱۳۸۰.

آزمون DPOAE رؤیت منحنی رزونانس مناسب کانال و دامنه اعوجاجی متناسب با سن (در نوزادان و شیرخواران ۹/۷-۱۲ دسی بل و در کودکان ۱۴-۲۰ دسی بل) بود (۸).

بحث :

SNHL شدید تا عمیق دوطرفه و گاهای یکطرفه از جمله مهمترین پی آمدهای ابتلاء به بیماری منتظریت می باشد و به همین دلیل نیز ارزیابی وضعیت شنوایی در کودکان مبتلا به بیماری منتظریت بارها توصیه و تأکید شده است. (۶،۷).

شیوع آسیب شنوایی حسی - عصبی در اثر ابتلاء به بیماری منتظریت در مطالعات مختلف ، رقم قابل توجهی عنوان شده است. در اکثر این مطالعات رقم فوق ۱۰-۱۲ درصد بیان شده است. (۶، ۹، ۱۰، ۱۱). در این پژوهش ، نتایج اولین مرحله از انجام آزمایش ABR مؤید بروز SNHL شدید تا عمیق دوطرفه در ۱۰/۵ درصد و شدید تا عمیق یکطرفه در ۲/۵ درصد از نمونه های مورد بررسی بود. این نتایج در آزمایش ABR در مرحله دوم پژوهش (۲۴ ساعت قبل از ترخیص از بیمارستان) نیز مجدداً ملاحظه شد. در واقع ، هیچ مورد بهبودی در SNHL حاصله و یا آسیب شنوایی ثانویه ملاحظه نشد و به این ترتیب می توان عنوان نمود که (همانطوریکه در بسیاری از

نتایج آزمایش بررسی عملکرد رفلکس صوتی عضله رکابی (همان سوبی و دیگر سوبی) در گروه بیماران بالای ۶ ماه که دارای شنوایی هنجار بودند ، کاملاً هنجار بود (در کودکان زیر سن ۶ ماه این آزمون فاقد اعتبار است).

در خصوص آزمون های رفتاری شنوایی ، ۲۱ بیمار تحت آزمایش PTA ، ۸ بیمار تحت آزمایش S.F و ۱۱ بیمار تحت آزمایش BOA قرار گرفتند. یافته های آزمون ایمیتانس صوتی و آزمون های رفتاری شنوایی هماهنگ با یافته های آزمایش ABR بود (اصل کراس - چک). یعنی در ۴ بیمار SNHL شدید تا عمیق (عمدتاً عمیق) دوطرفه و در ۱ بیمار SNHL شدید تا عمیق یکطرفه ، ملاحظه شد و در ۳۵ بیمار دیگر شنوایی هنجار آشکار شد.

در خصوص آزمون EOAE (DPOAE و TEOAE) در ۳۵ بیمار با شنوایی هنجار ، عملکرد حلزون شنوایی نیز کاملاً هنجار بود. از ۵ بیمار مبتلا به SNHL شدید تا عمیق ، در ۲ بیمار عملکرد حلزون شنوایی کاملاً هنجار بود (علیرغم SNHL شدید تا عمیق) و تحت تأثیر بیماری قرار نگرفته بود و در ۳ بیمار دیگر عملکرد کاملاً ناهنجار حلزون شنوایی ملاحظه شد (یعنی حلزون شنوایی متأثر از بیماری شده بود). لازم به ذکر است معیار قبول پاسخ در آزمون TEOAE قابلیت تکرار پذیری بالای ۶۵ درصد و دامنه پاسخ متناسب با سن (در نوزادان و شیرخواران حدود ۲۰-۱۶ دسی بل و در کودکان در حدود ۱۲-۱۴ دسی بل) و در

افزایش تعداد میکروارگانیسم های ایجاد کننده منژیت در مایع مغزی - نخاعی بالطبع سطح مواد توکسیک در CSF (پروتئین) بالاتر رفته و میزان گلوکز آن کاهش می‌یابد (صرف توسط میکروارگانیسم).

در راستای رعایت اصل کراس - چک ، در ۱۴-۷ روز پس از ترخیص بیماران از بیمارستان ، کلیه ۴۰ بیمار مورد پژوهش تحت ارزیابی های رفتاری شنوایی قرار گرفتند که در این مرحله از بررسی نیز نتایج حاصل از آزمایش ABR مجدداً تکرار شد یعنی SNHL شدید تا عمیق در ۱۲/۵ درصد از نمونه های مورد بررسی و شنوایی هنجار در ۸۷/۵ درصد از نمونه های مورد مطالعه ملاحظه شد.

درخصوص بررسی فعالیت عملکرد حلزون شنوایی از آزمون های TEOAE و DPOAE استفاده شد. در ۳۵ بیمار با شنوایی هنجار براساس نتایج آزمون هنجار ناشنوایی رفتاری و ABR ، در آزمون EOAE (شامل TEOAE و DPOAE) عملکرد کاملاً هنجار حلزون شنوایی ملاحظه شد (جدول ۲).

مقالات و متنون بیان شده است) ، SNHL حاصل از بیماری منژیت ، در صورت رخداد ، در مرحله حاد بیماری قابل نمایان است و وجود تغییرات بویژه از لحاظ بهبودی پس از آن متحمل نمی‌باشد (۱).

کلیه بیمارانی که در این بررسی بدنبال ابتلاء به بیماری منژیت دچار آسیب شنوایی حسی - عصبی شدید تا عمیق شده بودند ، اطفال زیر ۲ سال بودند. در استدلال این مسئله شاید بتوان تکامل بیشتر سیستم دفاعی میزان در سنین بالای دو سال را عنوان نمود (۱۰ ، ۱۲ ، ۱۳).

لازم به ذکر است که در این مطالعه ۵ بیمار مبتلا به SNHL ، همگی کشت های مایع مغزی - نخاعی مثبت داشتند. همانطوریکه در جدول ۱ نشان داده شده است ، میکروارگانیسم های ایجاد کننده منژیت در این ۵ بیمار ، همگی از لحاظ احتمال آسیب به دستگاه شنوایی در اثر ابتلاء به بیماری منژیت ، شناخته شده می‌باشند (۱۳). همچنین در گروه بیماران مبتلا به SNHL میانگین سطح قند مایع مغزی - نخاعی ، پایین تر و میانگین سطح پروتئین آن بالاتر از حد هنجار بود که در ایجاد SNHL ، به عنوان یک پیش آگهی منفی محسوب می‌شود (۴ ، ۵ ، ۷ ، ۸) چراکه با

جدول ۲ - توزیع فراوانی و درصد فراوانی نتایج آزمون ABR بر حسب نتایج آزمون OAE در شیرخواران و کودکان ۱۲ ماه تا ۱ سال مبتلا به بیماری منژیت و مراجعه کننده به بیمارستان کودکان مفید تهران : ۱۳۸۰-۸۱

جمع	نتایج ABR	نتایج SNHL	مجموع
	مطابق با شنوایی هنجار	مطابق با عملکرد هنجار	
۳۵٪ (۸۷/۵) نفر	--	۳۵٪ (۸۷/۵) نفر	مطابق با شنوایی هنجار ABR
۵٪ (۱۲/۵) نفر	۳٪ (۷/۵) نفر	۲٪ (۵) نفر	مطابق با SNHL ABR شدید تا عمیق
۴۰٪ (۱۰۰) نفر	۳٪ (۷/۵) نفر	۳٪ (۹۲/۵) نفر	مجموع

دیگر عملکرد کاملاً ناهنجار حلزون شنوایی ملاحظه شد (یعنی حلزون شنوایی متأثر از بیماری شده بود). در واقع می‌توان عنوان نمود که در بیماری منژیت علاوه بر احتمال آسیب به عصب شنوایی (و احتمالاً مسیر ساقه مغزی شنوایی) ، آسیب به حلزون شنوایی نیز (در حضور و

در این آزمون (EOAE) از ۵ بیمار مبتلا به SNHL علیرغم بروز آسیب شنوایی حسی - عصبی شدید تا عمیق ، (یعنی حلزون شنوایی متأثر از بیماری نشده بود) در ۲ بیمار عملکرد کاملاً ناهنجار حلزون شنوایی ملاحظه شد و در ۳ بیمار

یا عدم حضور آسیب به مراکز عصبی شناوی) متحمل است (۳، ۵، ۱۴).

در نهایت باید گفت که SNHL حاصل از ابتلاء به بیماری منژیت (همانطوریکه در بسیاری از مقاله ها و متون بیان شده است) در صورت رخداد در مرحله حاد بیماری قابل ردیابی است که باید توسط ارزیابی های دقیق ادیلوژیک سریعاً تشخیص داده شود تا بتوان حداکثر بهره را از خدمات توانبخشی شناوی برد (۱۲، ۱۴، ۱۵).

بی نویس :

- 1- Lumbar Puncture (LP)
- 2- Cerebro-Spinal Fluid (CSF)
- 3- Rarefaction
- 4- Condensation

منابع :

- 1- Kaplan, S. et.al. 1984. Onset of Hearing Loss in Children with Bacterial Meningitis. *Pediatrics* , Vol: 73; 574-578.
- 2- Fortnum, H.M. 1992. Hearing Impairment after Bacterial Meningitis. *Archives Disease oF Childhood*. Vol: 67; 1128-1133.
- 3- Kulahli, I.etal. 1997. Evaluation of Hearing Loss with Auditory Brain-stem response Test in the Early and Late Periods of Bacterial Meningitis in Children. *The Journal of Laryngology and Otology*. Vol: 111; 223-227.
- 4- Harada, T. et.al. 1988. Audiological Characteristics of Hearing Loss Following Meningitis. *Acta Otolaryngology (Stockh)*.Vol:456; 61-67
- 5- Jiang, Z.E. et.al 1990. Long Term Impairments of Brain and Auditory Function of Children Recovered from Meningitis. *Developmental Medicine and Child Neurology*. G: 32; 473-480.
- 6- Richardson, M.P et.al. 1998. Otoacoustic Emission as a Screening Test for Hearing Impairment in Children Recovering from Acute Bacterial Meningitis. *Pediatrics*. Vol:102; 1364-1368.
- 7- Kotaagal, S. Rosenberg, C.1981. Auditory Evoded Potential in Bacterial Meningitis. *Archives of Neurology*. Vol:38;693-695.
- 8- Robinett M.S , Glattke T.J 1997. Otoacoustic Emissions: Clinical Applications. Thiemen. New York.
- 9- Berlow M.A. et al. 1980. Bacterial Meningitis and Sensorineural Hearing Loss: a Prospective Investigation. *Laryngoscope*. Vol: 90; 1445-1452.
- 10- Ozdamar O.etal 1983. Auditory Brainstem Response in Infant Recovering from Bacterial Meningitis.*Acta Otolarybgology*. Vol: 109; 13-18.
- 11- Francosis, M. et al. 1997. Hearing Impairment in Infant after Meningitis : Detection by Transient Evoked Otoacoustic Emission. *Pediatrics*. Vol: 130;712-717.
- 12- Ralph, D.et al. 1992. Text book of Pediatric Infectious Disease. W.B. Saunders Company. London.
- 13- Bhatt, S. et al. 1991. Hearing Loss and Pneumoccocal Meningitis: an Animal Model. *Laryngoscope*. Vol: 101; 1285-1291.
- 14- Vienny, H. et al. 1984. Early Diagnosis and Evaluation of Deafness in Childhood Bacterial Meningitis: A Study Using Brainstem Auditory Evoked Potential. *Pediatrics*. Vol: 73; 579-586.
- 15- Dodge P.R 1984. Prospective Evaluation of Hearing Impairment as a Sequale of Bacterial Meningitis. *NEW England Journal Medicine*. Vol: 311 ; 869-874.